

Gasmeter op nul. Verstand ook?

De kans bestaat dat het alsmear bijplaatsen van zonnepanelen tot grote aanbodpieken van opgewekte stroom leidt. Dat zal onhanteerbaar zijn of alleen tegen onevenredig hoge kosten geregeld kunnen worden. | beeld anp / Sander Koning

26 juni 2018, 03:00

Jan Lambers • econoom

Gas is veel goedkoper op te slaan dan elektriciteit en kan bovendien duurzaam worden geproduceerd.

Na het besluit van minister Wiebes om de gasproductie in Groningen zo snel mogelijk geheel te beëindigen, is er een hype ontstaan in de promotie van gasloze wijken.

Maar de ophanden zijnde beëindiging van de Groninger aardgasproductie wil niet zeggen dat Nederland geheel gasloos moet worden. Dat zou een domme reactie zijn; daarvoor heeft gas te veel voordelen ten opzichte van elektriciteit.

In de eerste plaats omdat gas goed en goedkoop is op te slaan. Met stroom is dat veel moeilijker en kostbaarder, tenzij er grote technische doorbraken met accu's en batterijen komen.

De kans bestaat dan ook dat het alsmear bijplaatsen van zonnepanelen tot zulke grote aanbodpieken leidt, dat ze niet of alleen tegen onevenredig hoge kosten in te passen zijn, net zoals we dat met het aanbod van windenergie al af en toe zien gebeuren. De eigenaren van zonnepanelen lopen daarmee een gereede kans dat zodra de overheid de salderingsregeling afschaft, zij niet meer dan een bodemprijs voor een deel van hun opgewekte zonnestroom zullen krijgen, wat de terugverdientijd aanzienlijk langer zal maken.

Immers, zolang er geen rendabele oplossingen zijn om stroom op te slaan, zal de prijs voor piekstroom slechts een fractie bedragen van de prijs die eigenaren van zonnepanelen nu vangen.

windmolens

Maar ook het transport van gas is veel goedkoper dan van elektriciteit. Vooral om die reden wordt er serieus aan gedacht de op de Noordzee opgewekte stroom van windmolens om te zetten in waterstofgas en dat vervolgens aan land te brengen. TNO bestudeert momenteel of dit waterstofgas daarna is om te zetten in synthetisch aardgas.

Ook Gasunie New Energy denkt in die richting. Samen met andere Europese gasmaatschappijen hebben ze een toekomstverkenning laten opmaken: 'Gas for Climate'. In dit rapport wordt geconcludeerd dat in 2050 in de EU 122 miljard kubieke meter duurzaam gas geproduceerd lijkt te kunnen worden, waarmee ten opzichte van het alternatief 'gasloos' 138 miljard euro zou kunnen worden bespaard. Het grootste deel van deze productie zou daarbij voor ruimteverwarming en elektriciteitsopwekking kunnen worden gebruikt. Hierbij wordt met name voor biogas nog een groot potentieel voorzien.

Of dit een alternatief is voor de gasloze energievoorziening die de voorstanders van de warmtepomp voor ogen staat, kan echter nog niet worden overzien, omdat er nog geen integrale vergelijking van beide scenario's is opgemaakt.

Maar er is alle reden om die nu wel te gaan opmaken, alvorens miljoenen Nederlandse huishoudens enorm op kosten te jagen met een gedwongen installatie van warmtepompen waarvan het nuttige effect nog allesbehalve helder is, als je alle aspecten daarvan meeneemt.

Hierbij zouden nieuwbouwwoningen geheel gasloos moeten worden. Zowel ruimteverwarming, warmwaterbereiding als koken zou elektrisch moeten gebeuren. Daarmee zou het stroomverbruik echter zodanig toenemen dat een groot deel van de extra benodigde stroom nog jarenlang met fossiele bronnen opgewekt zal moeten worden. Zo zou een groot deel van de CO2-reductie, nodig om het akkoord van Parijs te kunnen uitvoeren, weer verloren gaan.

Des te erger wordt het als we ook nog in 2020 alle kolencentrales willen sluiten. Daarmee zouden we een stroomtekort oplopen dat dan zelfs gedeeltelijk door het buitenland moet worden gedekt en dat de Nederlandse Staat met voor miljarden aan schadeclaims opzadelt. Maar dit terzijde.

Zelfs al zouden alle geschikte daken in ons land met zonnepanelen belegd worden, dan nog zou dit geen soelaas bieden. Want zonne-energie is gedurende het stookseizoen, 's winters dus, slechts mondjesmaat beschikbaar. Ook hier wreekt zich dat je elektriciteit niet langdurig kunt opslaan. Het gasscenario volgend kan dit wel. Daarvoor beschikken we momenteel al over voldoende ondergrondse bergingen die tot nu toe voor aardgasopslag gebruikt worden.

Helemaal vreemd is het voorstel vanuit de installatiewereld om vanaf 2020 de HR-gasketel in de ban te doen. Bestaande woningen zouden moeten overstappen op een hybride warmtepomp. Dit is een met een gasketel geïntegreerde warmtepomp waarbij de kleine gasketel standby staat als de buitentemperatuur te laag wordt. Dus hierbij blijft de bestaande gasdistributie nodig.

Voor welke van de twee scenario's – het gasloze scenario of het power to gas-scenario – moet worden gekozen, zou onderwerp van een vergelijkend onderzoek moeten worden. <

